

**Wewnątrzszkolny System Oceniania (WSO)
w Społecznym Gimnazjum STO
im. Pawła Hulki – Laskowskiego w Żyrardowie**

**§ 1
Przepisy ogólne**

1. Wprowadza się szkolne zasady oceniania uczniów określone jako Wewnątrzszkolny System Oceniania uczniów w Społecznym Gimnazjum im. Pawła Hulki – Laskowskiego Społecznego Towarzystwa Oświatowego w Żyrardowie, zwany dalej w skrócie WSO.
2. Wewnątrzszkolny system klasyfikowania i promowania oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zawarty jest w załączniku nr 1 do Statutu Społecznego Gimnazjum im. Pawła Hulki – Laskowskiego Społecznego Towarzystwa Oświatowego w Żyrardowie.
3. WSO zostało opracowane na podstawie rozdziałów 3a i 3b ustawy o systemie oświaty oraz rozporządzenia MEN w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.
4. Zasady oceniania z religii/etyki/regulują odrębne przepisy.
5. Ilekroć jest mowa o rodzicach, należy przez to rozumieć również prawnych opiekunów ucznia.

**§ 2
Ocenianie**

1. Ocenianiu podlegają:
 - 1) osiągnięcia edukacyjne ucznia;
 - 2) zachowanie ucznia.
2. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do:
 - 1) wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania;
 - 2) wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania - w przypadku dodatkowych zajęć edukacyjnych.
3. Ocenianie zachowania ucznia polega na rozpoznawaniu przez wychowawcę oddziału, nauczycieli oraz uczniów danego oddziału stopnia respektowania przez ucznia zasad współżycia społecznego i norm etycznych oraz obowiązków określonych w statucie szkoły.

**§ 3
Cele oceniania**

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych i zachowania ucznia odbywa się w ramach oceniania wewnątrzszkolnego, które ma na celu:
 - 1) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
 - 2) udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
 - 3) udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju;
 - 4) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
 - 5) dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia;
 - 6) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.
2. Ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:
 - 1) formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych;
 - 2) ustalanie kryteriów oceniania zachowania;
 - 3) ustalanie ocen bieżących i śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, a także śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;
 - 4) przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych;

- 5) ustalanie rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;
- 6) ustalanie warunków i trybu otrzymania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;
- 7) ustalanie warunków i sposobu przekazywania rodzicom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia.

§ 4

Zasady informowania o ocenianiu

1. Nauczyciele na początku roku szkolnego ustalają przedmiotowe systemy oceniania, zwane dalej PSO, na podstawie wewnątrzszkolnego systemu oceniania WSO i przekazują je dyrektorowi szkoły.
2. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców o zapisanych w PSO:
 - 1)wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;
 - 2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
 - 3)warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych.
3. Nauczyciele przedstawiają uczniom PSO ustnie na pierwszych lekcjach we wrześniu każdego roku szkolnego.
4. PSO jest do wglądu dla uczniów i rodziców u dyrektora szkoły po wcześniejszym uzgodnieniu terminu oraz podczas dni otwartych u nauczyciela danych zajęć edukacyjnych.
5. Wychowawca oddziału na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców o:
 - 1) warunkach i sposobie oraz kryteriach oceniania zachowania;
 - 2) warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.
6. Wychowawca przedstawia uczniom powyższe informacje ustnie na pierwszych zajęciach z wychowawcą we wrześniu każdego roku szkolnego.
7. Wychowawca przedstawia rodzicom warunki, sposoby, kryteria oceniania zachowania oraz warunki i tryb otrzymania wyższej niż przewidywana roczna ocena kwalifikacyjna zachowania na pierwszym zebraniu we wrześniu każdego roku szkolnego.
6. Wychowawca oddziału na początku roku szkolnego, w którym uczniowie rozpoczną realizację projektu edukacyjnego, informuje uczniów i ich rodziców o warunkach realizacji projektu.
7. Rodzice na pierwszym zebraniu, we wrześniu każdego roku szkolnego, poinformowani są o terminach zebrań z wychowawcą i dni otwartych.
8. Wykaz zebrań z wychowawcą i dni otwartych znajduje się na tablicy ogłoszeń i na stronie internetowej szkoły.
9. W czasie dni otwartych rodzic uzyskuje informacje na temat osiągnięć edukacyjnych ucznia od poszczególnych nauczycieli.
10. W czasie zebrań rodzic uzyskuje informacje od wychowawcy klasy na temat zachowania ucznia i jego ocen z zajęć edukacyjnych.
11. Podczas dni otwartych nauczyciele udostępniają uczniowi i jego rodzicom sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia, przy czym sprawdzone i ocenione prace pisemne ucznia przechowuje się do końca roku szkolnego, w którym były pisane.

§ 5

Rodzaje i skala ocen

1. Uczeń w trakcie nauki w szkole otrzymuje oceny: bieżące, klasyfikacyjne, śródroczne, roczne, końcowe.
2. Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.

3. Nauczyciele mogą stosować w ocenianiu bieżącym ocenianie kształtujące. Opis korzystania z oceniania kształtującego jest zawarty w PSO.
4. W gimnazjum oceny bieżące z zajęć edukacyjnych ustala się w stopniach wg następującej skali:

Stopień	Skrót literowy	Oznaczenie cyfrowe
celujący	cel.	6
bardzo dobry	bdb.	5
dobry	db.	4
dostateczny	dst.	3
dopuszczający	dop.	2
niedostateczny	ndst.	1

§ 6

Wymagania i kryteria ocen

2. Wymagania dla uczniów gimnazjum określa się według następujących kryteriów:

1) **ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który opanował wiedzę i umiejętności wykraczające poza podstawę programową przedmiotu w danej klasie. Uczeń samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, biegłe posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania danej klasy, osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych, zawodach sportowych i innych, kwalifikując się do finałów na szczeblu wojewódzkim (regionalnym) albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia;

2) **ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony podstawą programową przedmiotu w danej klasie. Uczeń sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania, trudne do opanowania, twórczo naukowo, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach;

3) **ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony podstawą programową przedmiotu w danej klasie. Uczeń rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne umiarkowanie trudne do opanowania, bezpośrednio użyteczne. Uczeń poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne;

4) **ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który ma niewielkie braki w opanowaniu wiedzy i umiejętności określonych przez podstawę programową przedmiotu w danej klasie. Nabył wiadomości i umiejętności, które są łatwe do opanowania, całkowicie niezbędne w dalszej nauce, bezpośrednio użyteczne w życiu, powiązane z innymi treściami. Uczeń rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności;

5) **ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który ma braki w opanowaniu wiedzy i umiejętności określonych przez podstawę programową przedmiotu w danej klasie. Uczeń rozwiązuje (wykonuje) zadania teoretyczne i praktyczne typowe o niewielkim stopniu trudności przy pomocy nauczyciela;

6) **ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową przedmiotu w danej klasie, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu. Uczeń nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności, nawet przy pomocy nauczyciela.

§ 7

Zasady oceniania

1. Oceny są jawne dla uczniów i rodziców.
2. Na wniosek ucznia w dniu otrzymania oceny nauczyciel ustnie uzasadnia wystawioną ocenę.
3. Uczeń lub jego rodzice w terminie nie dłuższym niż 3 dni od otrzymania oceny mają prawo wnioskować w formie pisemnej do nauczycieli poszczególnych przedmiotów o pisemne uzasadnienie oceny.
4. Wniosek wraz z uzasadnieniem składa się w sekretariacie szkoły.
5. Ocenianie poziomu wiedzy i umiejętności ucznia ustalone zgodnie z przyjętymi kryteriami winno być dokonywane rzetelnie, obiektywnie, w oparciu o jednolite wymagania.
6. Uczeń informowany jest o swoich postępach edukacyjnych przez wychowawcę klasy na zajęciach z wychowawcą.
7. Rodzice otrzymują informacje o postępach edukacyjnych ucznia w czasie dni otwartych i zebrań.
8. Stopnie w dzienniku powinny być opisane w rubryce na dole dziennika na stronie przedmiotu.

9. Nauczyciele języka polskiego i matematyki w ciągu jednego półrocza wystawiają każdemu uczniowi co najmniej pięć bieżących ocen cząstkowych, nauczyciele pozostałych przedmiotów co najmniej trzy bieżące oceny cząstkowe.
10. Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego, zajęć technicznych, plastyki, muzyki, zajęć artystycznych, należy w szczególności brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć, a w przypadku wychowania fizycznego – także systematyczność udziału ucznia w zajęciach oraz aktywność ucznia w działaniach podejmowanych przez szkołę na rzecz kultury fizycznej.

§ 8

Formy pracy ucznia podlegające ocenie

Ocenie podlegają wszystkie formy pracy ucznia, w tym w szczególności:

- 1) prace klasowe (klasówki),
- 2) sprawdziany,
- 3) kartkówki ,
- 4) testy,
- 5) prace domowe,
- 6) zadania i ćwiczenia wykonywane podczas lekcji,
- 7) wypowiedzi ustne,
- 8) projekty edukacyjne,
- 9) referaty.

§ 9

Zasady przeprowadzania pisemnych kontrolnych prac klasowych

1. Przy ocenie kontrolnych prac klasowych nauczyciele zobowiązani są do stosowania następujących systemów oceniania:

Ocena	wariant 1	wariant 2
Niedostateczna	do 30% punktów	do 30% punktów
Dopuszczająca	31 – 48% punktów	31 – 48% punktów
Dostateczna	49 – 69% punktów	49 – 69% punktów
Dobra	70 – 86 % punktów	70 – 86% punktów
Bardzo dobra	87 – 100% punktów	87 – 94% punktów
Celująca	nie dotyczy	95 – 100% punktów

2. Uczeń otrzymuje ocenę celującą , jeżeli:

- a) spełnił normę oceny bardzo dobrej oraz rozwiązał zadanie (polecenie) dodatkowe (wariant 1), zaleca się, aby rozwiązanie zadania dodatkowego w każdym przypadku wpływało na podwyższenie oceny ucznia z pracy klasowej,
- b) w pracach, w których nie wydziela się zadania dodatkowego, obowiązuje wariant 2. Nauczyciel może zdecydować, ze względu na formę i zakres pracy klasowej, iż będzie ona oceniana tylko w skali 1 – 5.

3. Nauczyciele są zobowiązani do powiadamiania uczniów o terminie pisemnych prac kontrolnych przewidzianych na 1-2 godziny lekcyjne z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.

4. W ciągu dnia może się odbyć co najwyżej jedna praca kontrolna przewidziana na 1-2 godziny lekcyjne, zaś w ciągu tygodnia co najwyżej trzy; nie dotyczy to kartkówek, których zakres treści dotyczy dwóch ostatnich lekcji, a czas trwania nie przekracza 15 minut oraz prac klasowych przełożonych na prośbę uczniów i popraw.

5. Praca pisemna może zostać przełożona na inny termin:

- 1) za zgodą nauczyciela - na prośbę klasy,
- 2) za zgodą klasy - na prośbę nauczyciela,
- 3) w przypadku zaistnienia nieprzewidzianych zdarzeń losowych.

6. Na tydzień przed klasyfikacją śródroczną i roczną należy zakończyć przeprowadzanie prac klasowych.
7. W przypadku nieobecności ucznia na pracy klasowej przewidzianej na 1-2 godziny lekcyjne ma on obowiązek napisania jej w ciągu dwóch tygodni od przyścia do szkoły po wcześniejszym uzgodnieniu terminu z nauczycielem danego przedmiotu.
8. Sprawdzone i ocenione prace pisemne uczeń winien otrzymać w okresie do dwóch tygodni od daty pisania danej pracy.
9. Nauczyciel przechowuje prace klasowe uczniów do końca danego roku szkolnego. Prace są dostępne do wglądu dla rodziców w czasie dni otwartych lub po wcześniejszym uzgodnieniu z nauczycielem.
10. Uczeń ma prawo do poprawienia pisemnych prac klasowych, z których otrzymał ocenę niedostateczną, dopuszczającą lub dostateczną.
11. Każdą z wymienionych ocen uczeń może poprawiać tylko jeden raz w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
12. Nauczyciele prowadzący dane zajęcia edukacyjne określają każdorazowo, które z ocen bieżących poza ocenami z pisemnych prac kontrolnych przewidzianych na 1-2 godziny lekcyjne podlegają poprawie.

§ 10.

Zasady zwalniania z zajęć

1. Dyrektor szkoły zwalnia ucznia z realizacji zajęć wychowania fizycznego, informatyki, na podstawie opinii o braku możliwości uczestniczenia ucznia w tych zajęciach wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.
2. Jeżeli okres zwolnienia ucznia z realizacji zajęć wychowania fizycznego, zajęć komputerowych uniemożliwia ustalenie śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej, w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „zwolniony” albo „zwolniona”.
3. Dyrektor szkoły zwalnia ucznia z wykonywania określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego, na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia tych ćwiczeń wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.
4. Dyrektor szkoły na wniosek rodziców oraz na podstawie opinii poradni psychologiczno – pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, zwalnia do końca danego etapu edukacyjnego ucznia z wadą słuchu, z głęboką dysleksją rozwojową, z afazją, z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z nauki drugiego języka obcego nowożytnego.
5. W przypadku ucznia, o którym mowa w powyższym ustępie, posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania zwolnienie z nauki drugiego języka obcego nowożytnego może nastąpić na podstawie tego orzeczenia.
6. W przypadku zwolnienia ucznia z nauki drugiego języka obcego nowożytnego w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „zwolniony” albo „zwolniona”.

§ 11

Dostosowanie wymagań i praca z uczniem zdolnym

1. Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:
 - 1) posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, o którym mowa w art. 71b ust. 1b USO;
 - 2) posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania – na podstawie tego orzeczenia;
 - 3) posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania – na podstawie tej opinii;
 - 4) nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych w pkt 1–3, który jest objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole – na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 11 USO;
 - 5) posiadającego opinię lekarza o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego – na podstawie tej opinii.
2. Opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się może być wydana uczniowi nie wcześniej niż po ukończeniu klasy III szkoły podstawowej i nie później niż do ukończenia szkoły podstawowej.
3. Na wniosek nauczyciela lub specjalisty wykonującego w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej prowadzących zajęcia z uczniem w szkole i po uzyskaniu zgody rodziców lub na wniosek rodziców opinia, o której mowa, może być wydana także uczniowi gimnazjum.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, wraz z uzasadnieniem składa się do dyrektora szkoły. Dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, przekazuje wniosek wraz z uzasadnieniem oraz opinią rady pedagogicznej do poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, i informuje o tym rodziców albo pełnoletniego ucznia.

5. Nauczyciele zobowiązani są do wspomagania rozwoju ucznia uzdolnionego poprzez różnorodne metody i formy pracy na lekcji oraz poza lekcjami.

§ 12

Ocenianie zachowania uczniów

Śródroczne, roczne i końcowe oceny klasyfikacyjne zachowania są ustalane zgodnie z Wewnątrzszkolnym systemem klasyfikowania i promowania oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów uczniów Społecznego Gimnazjum im. Pawła Hulki – Laskowskiego STO w Żyrardowie będącym Załącznikiem nr 1 do Statutu Społecznego Gimnazjum im. Pawła Hulki – Laskowskiego STO w Żyrardowie.